

мост, који повезује садашњи и будући живот човеков: без слободне воље нема одговорности, без одговорности – нема Суда. И упркос уобичајеним заблудама, али у складу са Оцима, сетимо се да истинита вера и истинита љубав не долазе од осећања, нити из ума, већ од слободне људске воље.

Хришћански поглед на везу између воље, пре него знања и осећања, са једне стране и људске судбине са друге, садржана је у завршној реченици седме главе Лествице, дела Светог Јована Лествичника: “На изласку наше душе неће бити осуђене, О браћо, што нисмо творили чудеса, што нисмо били богослови, што нисмо достигли виђења; ван сваке сумње, даћемо одговор Богу, што нисмо оплакивали без престанка своје грехе.”

Изванредно, развијање разума и природног знања, сакупљеног од човечанства, нуди чврсту потврду древне истине о томе шта цини човека. Заиста, данас смо научили да дубока, осећања блиска човеку, могу да се пронађу и у царству животиња, а шта је пре само 50 година био предмет узвишене расправе међу филозофима и кибернетичарима (приметите нестајање ове речи из научног лексикона) – врло слично машинама за играње шаха и компоновање музичких стихова – данас је слично трговини у компјутерској радњи са попустом.

Према томе, Запад је развио болести разума (Схолестицизам), осећања (“Ренесанса”), или оба заједно “Реформе”; покренуло је револуцију људске воље са циљем да је разбије. Ниче је увек цитиран као њен гласник; Достојевски у “Поседнутима” говори о истој ствари.

Али ни Ниче, ни Достојевски, нити било који од њихових савремених следбеника, нису измислили ништа сопствено: они су једноставно уморни сведочи онога, што су видели у свету око њих.

“Предмет мог божанства је самовоља”, говори Кирилов у “Поседнутима”, сазимајући неких две стотине година Хуманистичке мисли и скоро века делатног револуционарног рада у Европи. Оно што је следило, само су биле природне последице.

“Нова религија, религија која није још у потпуности откривена, која ће наследити стару религију Хришћанства, којој савремени човек мисли да је до сада задао коначни удар – је пре свега религија само-обожавања”. (8)

За само 40 година, од када је Отац Серафим, написао ове речи, “религија која још није откривена”, постала је део људског менталитета, са његовим “задовољан сам собом”, изнад свега. А наравно, неправославне цркве су прожете овим духом.

Чланак световног новинара у световном (секуларном) часопису, прави трезвено посматрање које се тиче цркве Епископалаца: “Главна идеја која стоји иза (њихове) пасторалне теологије је да свештеници треба да помогну парохијанима да се осете задовољним собом. Ово је лепо, сем што много тога у Библији, Старог и Новог Завета, је посебно написано да се људе учини незадовољним самим собом – да их пробуди из њиховог самозадовољне малаксалости...” Да ли је изненађујуће да је данашњи Рамакришна много више дочекиван добродошлицом у “матичним” црквама, него Исус?

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕЊЕ

ОСМА НЕДЕЉА ПО ДУХОВИМА

*Мт. 14, 14 - 22, зач. 55; Јн. 17, 1 - 13, зач. 56
1 Кор. 1, 10 - 18, зач. 124; Јев. 13, 7 - 16, зач. 334.
Спомен отаца првих 6 Васељенских Сабора
сабор светог архангела Гаврила*

преподобни Јустин Нови Ђелијски БЕСЕДА НА 8. НЕДЕЉУ ПО ДУХОВИМА?

Благе вести данашњег Светог Еванђеља. Апостоли носе у својим рукама пет хлебова и деле, а око њих пет хиљада људи, осим жена и деце. Шта је то? И вели Свето Еванђеље: Једоше и наситише се сви, наситише се сви и претече дванаест котарица комада, пуних дванаест котарица. Више остало него пет хлебова са којима се почело. Заиста, овај чудни Учитељ Исус из Назарета небески је Човек, небески Чудотворац. Ето, подиже очи к Небу, благослови пет хлебова и две рибе, и толики свет наједо се и насити. Чудо огромно, али сасвим природно. Та ми, браћо, живимо у свету безброј јавних и тајних, знаних и незнаних чудотвораца.

Где, земља - шта је земља? Каква чудесан чудотворац! Производи из себе животиње, биље, цвеће, усеве, безброј, безброј птица, бубица, животиња, биља, воћки. Ко то чини, ко то дела, какво се то чудо збива око нас непрекидно? Ми смо навикли на њега и не мислимо често о томе,

али станимо, застанимо пред чудом природе Божје, застанимо пред чудом земље, ове такозване мртве природе, такозване мртве земље, коју безумни људи хоће да освајају, да је учине продуктивнијом. Кога? Зар ви варате птицу у ваздуху? Зар ви дајете силу једном зрну пшеничном да проклија, да никне, да оно једно роди стотину других зрнаца? Где је та сила људска, где су те фабрике? Ко ће то учинити? Колико мудрости! Погледаш и дивиш се једној љубичици. Ни у једној фабрици, ни у једној научној лабораторији, ни један научник, ни сви научници овога света не могу да створе један диван цветић, као што је љубичица коју гледате и пазите. Откуд на земљи та сила, не само сила, откуда земљи та мудрост? Како земља изгради то око у телету, како земља даде срце свакој птици? Откуд њој та мудрост? Она је у њој, та Божанска сила, неизменљива Божанска сила, коју ми људи немамо.

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

архимандрит Рафаил (Карелин)
ЉУБАВ И ЛЕПОТА

Данас видимо морално разлагање, невиђено раније у историји, које је попримило карактер свељудске катастрофе. Човек је готово уништен као морална личност. Још се чувају крхотине некадашњих појмова добра и части, али ускоро ће од њих остати само успомене као трагови на песку. Сила, која се супротставља распаду и разлагању света јесте благодат Божија. Међутим, услови за примање благодати су љубав људи према Богу и међусобна љубав. Кад нестаје љубав благодат се повлачи и почиње падање у бездан: од човека ка животињи и од животиње ка демону. Тамо где нестаје богосличност почиње демоносличност. Љубав тражи лепо. Осећање љубави је нераскидиво повезано с појмом лепоте. Хришћанство је откривало вечну лепоту људске душе као образа и подобја Божијег. Душа хришћанина, окренута ка Богу види облеске Божанске светлости у сваком човеку. Пожртвованост је немогућа без љубави. Изгубивши мистичко осећање као способност да созерцавају богосличну лепоту људске душе људи су почели да траже у овом свету илузорну лепоту, аутономну од Бога. Љубав је тежња ка идеалном и жеља јединства с овим идеалом. Овде је извор романтике душевне и телесне љубави, грађанских врлина итд. При том се објекат љубави не доживљава у реалном облику, већ украшен уобразиљом; држава, нација итд. доживљавају се као потпуни носиоци добра. Међутим, ова романтичарска љубав према народу, пријатељима, уметности, природи, а посебно љубав између мушкарца и жене могла је да се испољава у виду оданости, само-

пожртвованости и хероизма иако су ове манифестације биле несталне и спорадичне. За Спартанце је идеал била моћ Спарте, за Атињанина – државно уређење Атине, за Менцуна – Лејла, за конфуцијанца – породица, укључујући и далеке претке. Љубав је, чак и у приземном и бледом виду помагала заједништво људи и њихову солидарност, осећање дужности и међусобног поштовања, које се назива племенитошћу. Човек не може да воли ружно, чак ни кад се оно појављује пред њим у виду греха који мами. Да би се уништила солидарност између људи, да би се учинили бескорисним и неутемељеним хероизам и самопожртвованост, треба уништити лепоту и исмејати сам појам идеалног. Човек је компликовано и противречно биће. Он је попут злата баченог у плато. Одблесак овог злата још увек подсећа на човекову лепоту, демону је потребно да она буде уваљана блато, тада ће постати немогућа сама љубав. Човек је богослично биће, али се у њему корени грех, који човек мора да гуши силом воље, јер је пристојност такође одређена идеја чак и код нерелигиозних људи. То је идеја о достојанству човека премда он не разуму саму реч «достојанство». Ако се човек којег волимо претвори, као у чаробној бајци, у животињу или рептила, ми нећемо моћи да сачувамо осећање љубави према њему, као што то не можемо да учинимо према свињи, која се ваља у бари или према огромном пауку или звечарки. Ако се чак претвори у мајмуна – прљавог и похотног, тешко да ће било ко од нас пожелети да жртвује свој живот како би он јео банане и задовољавао своју похот. Данас демонске силе под називом

либерализма желе да униште остатке лепоте у човеку. Развращени човек је осуђен на изрођивање. С њим се лако ступа у ортаклук због греха, али није могуће волети га оданом, самопожртвованом љубављу. Човек неће дати свој живот за онога ко је постао живо гнојиште – душевно и телесно, он неће осећати било какву моралну одговорност према њему. У развращеном свету нестаје љубав. Ова душевна хладноћа и празнина чине живот сивим и бесциљним. Човек је постао равнодушан према другом човеку; више од тога, он је у души чак непријатељски расположен према њему. Ако се један дави други неће ризиковати пружајући му руку, јер је овај престао да представља за њега било какву вредност, он га више не доживљава као друга, као ближњег, чак ни као човека – нека се дави парче трулог меса. Сваког дана се на телевизији «држе предавања» о томе како 35 се човек претвара у свињу или тигра и људи се постепено навикавају на мисао о томе да је циљ људског живота стално копање у прљавштину, да је човеку све дозвољено, да је чистота средњовековно сујеверје. Чак и чиста љубав између женика и невесте, која је опевана у поезији свих народа већ престаје да постоји. Хришћанство обнавља људску личност. Оно човеку даје снагу да се супротставља греху, зато је било и биће

прогањано. Грех је поделио, раздобио човечанство, оно се распало као што се ланац распада на карике. Постоји још један не психолошки, већ метафизички фактор греха. Стање људске душе зрачи танане еманације, које су недоступне нашим сензорским чулима, али их наш дух доживљава. Од грешника се шири посебан смрад од којег се човеков дух окреће, чак и дух истог таквог грешника. У греху постоји стална метафизичка тежина, посебно у изопаченим греховима, зато од животиње идемо ка демону, па несрећа другог човека изазива у нама тајно осећање злурадости, као освете за нешто што су људи изгубили и погазили. Хришћанство је религија љубави, која се заснива на пожртвованости. Оно је спасило човека од најстрашнијег ропства, а данас је човек постао добровољни роб најгорег господара – греха и демона. Човек је изгубио лепоту своје душе и уједно способност да воли. Он је пожелео ропство и добио га је. Још су древни мудраци рекли да ће лепота спасити свет. Најузвишенија лепота је Бог, друга по реду је људска душа као боголико створење. Заједно с лепотом нестала је љубав и настала је метафизичка ноћ.

из књиге: **КАКО ПОРОДИЦИ
ВРАТИТИ ИЗГУБЉЕНУ РАДОСТ**

епископ Александар (Милеант)
ОД САМОВОЉЕ ДО САМООБОЖАВАЊА

Од три компоненте људске личности – ума, осећања и воље – последње је често било занемаривано, јер су научници, мислиоци, уметници и писци, били заузети оним шта човек зна и како осећа. У погледу Православног

Хришћанина слободна воља је та која одваја људско биће од остатка Божије творевине, обезбеђујући основу за нашу одговорност, ту тако слабо објашњену, али врло стварну чињеницу људског живота. Никако случајно, она је такође и